

Ürdituuled maailmast

Vietnami koriander (*Persicaria odorata* sünn. *Polygonum odoratum*), mida tuntakse ka nimega rao-ram, on kindlasti mookkamööda neile, kes Aasia köögist lugu peavad. Tema peen aroom ja hõrk maitse on segu koriandrist ning veel millestki seletamatust. Proovige näiteks koos kanalihaga, põnev maitseelamus on garanteeritud.

Vietnami koriander on soojalembene ja kiirekasvuline püsik. Kuidas teda ja muidki eksotilisi maitsetaimi koduaias kasvatada, saate teada, kui tulete Tamme talu ürdiaia lahtiste uste päevale Pärnumaal Audru lähedal Malda külas laupäeval, 8. juunil. Sel aastal

on teemaks “Värsked ürdised tuuled üle maailma”.

Ürdiaia perenaine Heli Viedehof tutvustab uusi ning meil veel vähe levinud maitse- ja ravimtaimi: bulbiine, indiaani münt, sidrunaloisia, suhkruleht, vietnami koriander, viielehine eluväärt, müntide ja lõhnavate pelargoonide uued sordid jne. Saab teada, kuidas neid kasvatada ja kasutada.

Jalutuskäigud kollektsoonaias on kell 11 ja 13. Eksotiliste ürtide istikuid saab ka kaasa osta. Päev on kõigile tasuta. Täpsem info www.tammetalu.eu või tel 5625 3075.

REPRO

TT Vietnami koriander.

Nähtamatu elukas rikub inglitrompeti lehti

Olen inglitrompetit kasvatanud mitu aastat. Esimesel kahel aastal, kui ta õitsema hakkas, oli rõõmu palju. Põõsal olid imeilusad roosakad, hästi lõhnavad lõied. Aga äkki enne õiepungade avanemist muutusid lehed kohati auklikuks, siin-seal kattis lehepinda pitsiline muster. Kõige imelikum on see, et ei märganud ühtki söödikut, kes oleks võinud lehti rikkuda. Tunnen nüüd juba varakult hirmu, et niisugune asi võib korduda. Mida peaksin tegema, et inetult rikutud lehed ei hävitaks taime ilu?

Vastab

VÄINO PALLUM

Ilmselt rikkusid teie inglitrompeti lehtede väljanägemist rohulutikad (*Lygus* spp). Lehe hõre pitsiline muster tekib sellest, et kahjurid imevad agaralt mahla, mille tõttu lehelaba kohati kuivab ning hiljem välja langeb.

Rohulutikad imevad mahla paljude looduslike ja kultuurtaimede lehtedest, vartest ja õitest. Valmikud on ovaalse kehaga, 5–7 mm pikkused mitmesugust värvi putukad, kes talvituvad metsaservas ja põllupeenral. Mai algul mune-

REPRO

Mahla imev rohulutikas kahjustab taimede lehti.

vad nad metsikult kasvavatele taimedele, millest esimene põlvkond ka toitub. Teine põlvkond rändab kultuurtaimedele. Nemat imevad peamiselt pungi ja noori võrseid. Lehtede kahjustust põhjustavad peamiselt vastsed.

Esialgul tekib taimel imemiskohta heledaid punkte ja täppe, mis peagi pruunistuvad. Tugevama kahjustuse korral tekivad lehtedele lõhed. Need rebenevad varsti, moodustades lõhelisi augukesi. Tekib ka pruunistuvaid laike, mille kohalt lehekude täielikult välja langeb.

Kuna kahjustatud kohti ümbritsev terve lehekude kasvab edasi,

muutuvad rebendid ja augukesed järjest suuremaks.

Esimeste pistmistäpikete ilmumisel lehtedele pritsige taimi NeemAzal-T/S-iga (40–50 ml/10 l), Nekoga või puju-, kesalille- või küüslaugutõmmisega. Korra pritsimist 3–4 päeva tagant. Ainuõige tõrjeaeg on jahe varahommik, mil rohulutikad on taimel külmatartetuses (mitte külmunud).

Kui on oodata kahjurite lausrünakat, võiksite taimi enne õitsemist pritsida Mavrik 2F-iga (3–4 ml/10 l). Samuti võite kasutada Raid House Gardeni või Schultz-Instant Spray valmislahust.